

Prosto podążaj, a za drzwiami,
Pnij się w górę... metalowymi schodami.
Pewnie być nie pomyślał, że po nich chodził,
Ten, co wojskami, a później wolną Polską dowodził.

Tak, tak! Józef Piłsudski siedł tędy nie bez przyczyny,
Najpierw był tu więziony, później przybył „w odwiedzinę”.
Na I piętrze od razu skreśl w prawo,
Podejść do gabloty i poznaj historię naszego więzionego.

Piłsudski w 1900 r. został aresztowany,
Za to, że w jego mieszkaniu organ Polskiej Partii Socjalistycznej
- „Robotnik” - był nielegalnie drukowany.
W jednej z gablot wyczytaj, że 10 lipca 1919 r.
jako ●●●●●●●●●● Państwa tu powrócił,
3 I początkową klęskę w zwycięstwo własne i narodu obrócił.

Wejdz teraz do celi, w której był osadzony,
I z której do ●●●●●●●●●● na leczenie został
wywieziony. 5
Kilka lat później do odzyskania niepodległości
walnie się przyczynił,
A w 1920 roku Marszałkiem Polski się uczynił.

Po 1918 r. Cytadela wciąż więzieniem była,
Jako „etap” tylko, areszt śledczy służyła.
Dla jeńców wojennych i agitatorów komunistycznych,
Za ich wobec ojczyzny postawę w latach 1919-1920
- zdradziecką i skandaliczną.

Niestety, nie trafił tutaj ponownie ten,
Którego nazwisko brzmi jak zły sen.
W celi naprzeciw siedział.... przeczytaj nazwisko:
●●●●●●●●●●
6
A do rozwiązania hasła jest już bardzo blisko.

No więc znany Ci już Julian był tu cały rok,
A prawie 30 lat później zrobił haniebną rzecz.
Funkcję przewodniczącego
Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski piastował,
Razem z Dzierżyńskim „sprzedaż” Polski Sowiecom planował.

W pustej w haśle okienko wpisz „O” literę,
Nie wiesz co hasło oznacza? To na rosyjską manierę.
Tak bowiem Tymczasowy Komitet
Rewolucyjny Polski był nazywany,
By był szybciej i łatwiej odczytywany.

Kończy się już twoja z questem przygoda,
I z wydarzeniami 1920 roku - ale czeka za to nagroda!
W celi Juliana rozejrzyj się wszędzie,
Nikt Cię za to sądzić nie będzie!
Odbij pieczętkę, do Księgi Questu się wpisz,
I na dalsze zwiedzanie muzeum rusz!

OPIEKUN QUESTU:

Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej - Oddział Muzeum Niepodległości
w Warszawie, <http://muzeum-niepodleglosci.pl>

OPRACOWANIE QUESTU:

Karolina Likhtarovich, trener questingu
Grzegorz Grabowski

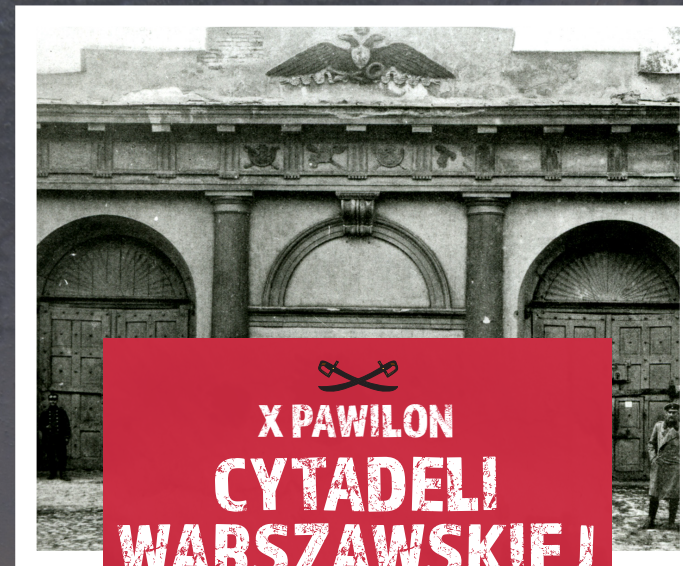

www.questy.com.pl

ZDJĘCIA:

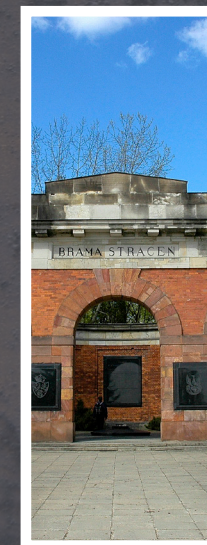
Archiwum Muzeum X Pawilonu Warszawskiej - Oddział Muzeum Niepodległości
w Warszawie

Opracowano przez Zielonkowskie Forum Samorządowe w ramach realizacji zadania
publicznego „Z questem na Szlaku Bitwy Warszawskiej 1920 r.” Przedsięwzięcie
współfinansowane ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego.

X PAVILON CYTADELI WARSZAWSKIEJ

BITWA WARSZAWSKA 1920 ROKU to wydarzenia pomiędzy 13 a 25 sierpnia 1920 roku, kiedy to polska armia powstrzymała armię sowiecką - pochód rewolucji bolszewickiej na Zachód. Przez kilka sierpniowych dni Mazowsze stało się areną licznych walk, batalii, potyczek, śmiałych akcji polskiego wojska.

GDZIE TO JEST?

Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej - Oddział Muzeum Niepodległości w Warszawie mieści się w stołecznej dzielnicy Żoliborz, na wysokim brzegu Wisły, przy ul. Skazańców 25. Wyprawa questowa rozpoczyna się pod murami Cytadeli od strony Wybrzeża Gdynińskiego, niedaleko Bramy Straceń, przy obelisku ze szczątkami szubienicy, na której wykonywano kary śmierci w czasach zaborów. UWAGA: Wstęp do muzeum jest biletowany.

TEMATYKA:

Cytadela Warszawska została zbudowana przez cara Mikołaja I jako miejsce represji po Powstaniu Listopadowym. Była twierdzą wojskową Imperium Romanowów na jego zachodnich rubieżach, ale także swoistym postrachem wobec idei niepodległościowych Polaków. W X Pawilonie władze carskie zlokalizowały centralne więzienie śledcze dla więźniów politycznych. Wątki związane z Bitwą Warszawską 1920 roku oraz jej głównymi postaciami są obecne w historii tej twierdzy.

CO TRZEBA ROBIĆ PODCZAS WYPRAWY?

Twoim zadaniem (oprócz zdobycia wiedzy) będzie uważne czytanie wskazówek w tekście, rozwiązywanie zagadek literowych i liczbowych oraz odgadnięcie hasła questu. Na końcu wędrówki, w odpowiednim miejscu w twoje ręce trafi skarb! Weź ze sobą coś do pisania. Powodzenia!

CZAS PRZEJSCIA ok. 1 godziny
(łącznie ze zwiedzaniem Muzeum)

W tym miejscu pamięci, gdzie zginęło wielu,
Tylko dlatego, że dążyli do wzniosłego celu,
Witamy Cię Gościu pod murami Cytadeli.
Tu przebywali ci, co poddać się nie chcieli.

Tym celem była walka o narodowe wyzwolenie
i przemiany społeczne - nie uciemiężenie!
Stoisz przed obeliskiem ze szczątkami szubienicy,
Tu tracili życie „za sprawę” bojownicy.

Podejdź do czarnych tablic, co na murze są zawieszane,
Poszukaj tej, na której nazwiska członków
Rządu Powstańczego są wymienione.
Druga litera nazwiska postaci która pierwsza widnieje,
Do hasła questowego w czwartą kratkę niech się podzieje.

Zejdź ze schodów, idź teraz pod górę,
A wkrótce dowiesz się, co jest za tym wielkim murem.
Po lewej stronie ujrzysz symboliczne mogiły,
To tych, co za wolną Polskę ofiarnie walczyli.

Przejdź przez ●●●●● Straceń, to te wrota,
Które były ostatnim etapem ziemskiego żywota.
To przez nie przechodzili więźniowie skazani,
Na szubienicę pod strażą odprowadzani.

Przyjrzyj się tablicy pamięci bojowników wolności,
Są tu nazwiska na pewno znanych Ci „osobistości”.
Wśród nich Józef Piłsudski i Roman Dmowski -
Więźniowie Cytadeli, wielce zasłużeni dla niepodległości Polski.

Przez furtkę przejdź, a znajdziesz się za murami miejsca,
co rozbrzmiewało niegdyś ludzkimi lamentami.
Idziesz ścieżką, obok bruk co odmierzał kroki
tych, którym jednoznacznie wydano wyroki.

Wkrótce dowiesz się z jasnej tablicy co to za droga -
Szukaj jej po twojej lewicy.
Tymczasem wiedz, że w czasach carskich garnizon,
co tu stacjonował, miał ponad 550 armat,
którymi na Warszawę - ku przestrodze - celował!

A ok. 40 tysięcy osób było tu więźniami,
Jedni zginęli, inni na Syberię zostali zesłani.
Przy lufach armat i jesionie starym skręć w lewo,
Idź prosto do głów członków Rządu Narodowego.

Na pewno zauważyłeś już „pojazd” nietypowy,
Szary, z okienkami z kratami, metalowy.
Podejdź doń, a tabliczka nazwę Ci podpowie,
Że to ○○○○○○○○, a jeździli nią więźniowie.

Podążaj dalej dziedzińcem, po skosie w prawo,
Do wejścia do muzeum kieruj się zżawo.
Tu chcemy polecić twojej uwadze,
Drzewa, niemych świadków tamtych wydarzeń...

Na dziedzińcu więziennym, blisko drzwi wejściowych,
Grusza polna rośnie, co „pamięta” te wszystkie osoby.
Policz, ile ma lat, jest z ○○○○ roku!

I wciąż rodzi owoce, można być w szoku!

Wejdź do muzeum, bilet wstępu kup,
Następnie w prawo zwrot zrób.
Przejdź przez drzwi, przy makiecie Cytadeli stań,
Posłuchaj o niej kilka ciekawych zdań.

Jak widzisz, olbrzymi teren zajmowała,
Jej powierzchnia 35 hektarów miała.
Pod budowę twierdzy 250 posesji wyburzono,
I ponad 10 tysięcy mieszkańców wysiedlono.

Na terenie Cytadeli radiostacja funkcjonowała,
Która w odzyskaniu niepodległości swój „udział” miała.
To właśnie ona 16.11.1918 roku komunikat nadała,
Że Polska po 123 latach niewoli niepodległość odzyskała!

Zaś w czasie wojny polsko-bolszewickiej 1920 roku,
Wywiad polski rozszyfrowywał tu depesze wroga, krok po kroku.
A w zwycięstwie nad Sowiecami też swój udział miał,
I to wówczas, gdy wróg u bram Warszawy stał.

15 i 16 sierpnia 1920 r. dywersję radiową zastosowano,
Dwie doby, bez przerwy, Nowy Testament nadawano.
Na tych samych falach, co radiostacja sowiecka pracowała,
I w szeregi wojsk bolszewickich dezinformacja się wdała.
To do zwycięstwa walnie się przyczyniło,
O zwycięstwie w pewnej mierze przesądziło.

Idź dalej, bo cele na Ciebie czekają...
Tak tak, ciekawe historie przed zwiedzającym odsłaniają!
W drugiej celi po prawej Dzierżyński był więziony,
Po raz pierwszy w ●●●● roku, później jeszcze kilka razy
był przywożony.

Dlaczego o nim wspominamy? Otóż był jednym z założycieli,
Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski,
który bolszewicy pod swe skrzydła wzięli.
Komitet powstał w lipcu 1920, zapowiadał utworzenie
Polskiej Socjalistycznej Republiki Rad,
Przejęcie władzy w Polsce i „kapitalistów” przepędzenie.

Po zwycięstwie Polaków członkowie Komitetu zbiegli,
Z Armią Czerwoną na Wschód - bo tylko tak ocaleć mogli.
W innej celi, która jeszcze jest przed Tobą,
Spotkasz się z inną z tej formacji osobą.

Idź dalej prosto, skręć w korytarz w prawo,
I zaraz zobaczysz kolejną celę ciekawą.
To w niej siedział bohater Powstania Styczniowego,
Co stał na czele Rządu Narodowego.

